

Kanorecreatie in Nederland

Versie 2024

Kenmerken van de kanorecreatie

Kanosport is schoon, stil en vriendelijk voor de natuur en natuurgebieden, het beschadigt geen oevers en rietkragen door golfslag. Het is een sport die je tot op hoge leeftijd kunt doen, trend is dat steeds meer 50+ de kanosport oppakt. Kanosport kun je vaak dicht bij huis doen en vergt dan geen lange autoritten. Voorzieningen voor kanosport kunnen vaak gecombineerd worden met die voor andere watersporten zoals schaatsen en roeien.

De recreatieve kanosport vindt plaats in de natuur en het landschap. Kanovaren is een sport die je individueel kunt doen, zodoende is niet elke kanovaarder lid van een kanovereniging of kanobond. Wie in ons waterrijke land aan het water woont en een kano thuis heeft liggen, heeft vaak minder behoefte aan een kanovereniging. Dit heeft gevolgen voor de draagwijdte van de belangenbehartiging van de recreatieve kanosport.

Overeenkomst met de schaatsport

Miljoenen Nederlanders hebben schaatsen, maar een fractie is lid van een schaatsclub. Deze clubs zetten routes uit, vegen de banen en zorgen voor klúnplaatsen. Zij overleggen ook met waterschappen en gemeenten. Elke schaatser heeft profijt van deze inzet van de schaatsclubs.

Voor de kanosport is het niet anders: via het netwerk van regionaal vertegenwoordigers geeft de TKBN in heel het land ondersteuning aan de ontwikkeling van recreatieve kanoroutes. Zo heeft de belangenbehartiging nut voor een tienvoud aan ongeorganiseerde kanoërs: het openhouden van vaarwateren is in ieders belang.

Beschikbaar cijfermateriaal

In Nederland zijn tegen de 10.000 georganiseerde kanovaarders (aangesloten bij de TKBN en WSV). Uit onderzoek komen schattingen dat het aantal kano's in Nederland op 150.000 ligt, d.w.z. een 10- tot 15-voud is niet georganiseerd. Omdat er enig verband is tussen kanobezit en vaarwater in de directe woonomgeving, kan aan de hand van de aantallen georganiseerde kanovaarders een schatting van de spreiding van alle kanobezit in ons land worden gemaakt.

Landelijke spreiding van georganiseerde kanovaarders

Kijkend naar de spreiding over het land van alle kanoverenigingen en van de persoonlijke leden van de TKBN, woont 50% van de bij een bond aangesloten kanovaarders in de provincies Utrecht, Noord- en Zuid-Holland en 30% in Overijssel, Flevoland, Gelderland en Brabant. D.w.z. 80% van de georganiseerde kanovaarders woont binnen een gebied van zo'n 100 km rondom het midden van het land. Er zijn ruim 100 kanoverenigingen, waarvan 90 zijn aangesloten bij een kanobond.

Spreiding van niet georganiseerde kanovaarders

Uit schattingen in onderzoek (Platform Waterrecreatie) blijkt dat er 100.000 tot 150.000 kano's in Nederland zijn. Ervanuit gaande dat de verdeling van kanobezit over het land vanwege de aanwezigheid van water globaal overeenkomt met de spreiding van georganiseerde kanovaarders, zullen ook veel niet georganiseerde kanovaarders vooral in dezelfde provincies wonen. *Daarmee is er een potentieel van 70.000 tot 100.000 kanovaarders binnen de provincies FL, GL, UT, NH en ZH.*

Kano verkoopcijfers

In de afgelopen jaren zijn de verkoopcijfers van kano's stabiel. Er is een trend naar meer 40+ dat een nieuwe kano koopt. Er zal meer kanobezit zijn gekomen t.g.v. doorverkoop van gebruikte kano's. Er zijn meer woonwijken gekomen met water: er zal meer 35+ zijn die kano's thuis heeft liggen. Samengevat: het kanobezit neemt eerder toe dan af.

Recreatie en vakantie

In vakantietijd trekken kanovaarders er graag op uit: dan zijn de Friese meren, de kop van Overijssel, het Groene Hart en de Maasplassen het meest in trek, gevolgd door het rivierengebied en Groningen, ook via kanoverhuur.

Kanoverhuur

Er zijn globaal 200 tot 400 kanoverhuurders in ons land, kleine met enkele tientallen kano's tot grote met honderden kano's. Nu een ruwe schatting: als in het vaarseizoen van mei t/m oktober in het weekend plus in juli en augustus doordeweeks kano's verhuurd worden, dan zijn dit totaal 100 verhuurdagen. Stel het gemiddeld aantal kano's op 40 stuks per verhuurder, dan ligt het totaal aantal verhuurde kano's per jaar op $100 \times 40 \times (200 \text{ tot } 400) = 800.000 \text{ tot } 1.600.000$. Deze aantallen lijken hoog? Het komt overeen met de hierna genoemde onderzoekcijfers.

Men zegt weleens: je ziet nooit kano's

Een goed weerwoord is: dat klopt, kano's hebben geen mast, geen rokende schoorsteen, maken geen motorgeluid en varen achter de rietkraag.

Bronnen

Beleidsvisie Kleine Waterrecreatie Nederland 2001.

Schattingen van studies tonen 100.000 tot 150.000 kanovaarders in Nederland.

* NBTC-NIPO Research 2009.

Kanovaarders besteden gemiddeld 20,38 euro per uitstapje. Dit is meer dan bij menigeen andere categorie van vrijetijdsbestedingen, zoals wandelen, fietsen, auto, motorfiets, rondvaartboot, roeien, motorboot, zeilen.

De kano besteedt 3x meer per uitstapje dan een motorboot, dat is opmerkelijk want voor de motorvaart wordt juist veel geld geïnvesteerd in voorzieningen.

De totale jaarlijkse besteding via de kanosport bedraagt ruwweg $20,38 \times 1,9 \text{ miljoen} = \text{een kleine } 40 \text{ miljoen euro}$.

* Monitor Vrijetijd en Toerisme 2009.

In de periode 2008/2009 zijn 1,3 miljoen kanoactiviteiten geteld. De gemiddelde duur van watersportactiviteiten is 4 uur.

* Recreatie en Natuur, Wageningen UR, Alterra 2012.

Belangrijkste motief voor kanoërs is genieten van natuur en landschap. Het aantal kano's in Nederland dat regelmatig wordt gebruikt, wordt geschat op 30.000. Kanoën wordt door 3% van de Nederlanders gedaan, gemiddeld vier keer per jaar.

Een snelle berekening: $3\% \text{ van } 18 \text{ miljoen} = 540.000 \text{ inwoners} \times 4 = 2,2 \text{ miljoen kanotochten per jaar}$. Dit is ruim meer dan de Monitor Vrijetijd in 2009 noemt.

* NBTC – Waterrecreatie Nederland 2022.

Watersportonderzoek kanoën. Een uitgebreid onderzoek met veel details.

In de periode december 2020 t/m november 2021 is door 595.000 Nederlanders van 18 jaar en ouder aan kanoën in Nederland gedaan. Dit aantal ligt in dezelfde orde van grootte als Alterra 2012 noemt. Veel door jongeren tot 34 jaar gedaan, maar ook door 35-54 jarigen. Ongeveer net zo vaak door vrouwen als door mannen.

Besluit

De recreatieve kanosport brengt een aantrekkelijke omzet in de recreatiesector met zich mee. Er is een groot potentieel aan kanoliefhebbers. Kleine wateren en natuurgebieden zijn bij uitstek geschikt voor de natuur liefhebbende kanosporter. Ons land heeft veel te bieden voor de kanosport.